

ضرورت شناخت پدافند غیرعامل و کاهش تهدیدات با آگاهی‌بخشی و آموزش

رئیس سابق مرکز مطالعات سازمان پدافند غیرعامل گفت: کار پدافند غیرعامل با شناخت دقیق تهدیدات آغاز می‌شود و کاهش این تهدیدات با آموزش و آگاهی‌بخشی به مردم محقق می‌شود.

رئیس سابق مرکز مطالعات سازمان پدافند غیرعامل گفت: کار پدافند غیرعامل با شناخت دقیق تهدیدات آغاز می‌شود و کاهش این تهدیدات با آموزش و آگاهی‌بخشی به مردم محقق می‌شود.

به گزارش ایسنا، منصور باقرصاد، رئیس سابق مرکز مطالعات سازمان پدافند غیرعامل کشور امروز در نشست ملاحظات پدافند غیرعامل در برنامه ریزی شهری که در مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده نگری برگزار شد، ضمن تاکید بر اهمیت روزافزون پدافند غیرعامل، اظهار داشت: پدافند غیرعامل مجموعه اقداماتی است که بدون نیاز به تجهیزات نظامی، می‌تواند از وارد آمدن خسارات مالی به تأسیسات حیاتی و حساس و همچنین تلفات انسانی جلوگیری کند.

وی با بیان اینکه پدافند غیرعامل صرفاً مربوط به حوزه نظامی نیست، افزود: این نوع دفاع، که گاهی به آن «پدافند ناکنشگر» نیز گفته می‌شود، در حوزه‌های شهری، اجتماعی و زندگی روزمره انسان‌ها کاربرد دارد و هدف اصلی آن، حفظ جان انسان‌ها و

افزایش تاب‌آوری جامعه در برابر تهدیدات مختلف است.

پدافند غیرعامل؛ دفاع شهری و افزایش تاب‌آوری جامعه
باقرصاد با اشاره به سابقه تاریخی پدافند غیرعامل گفت: از زمان‌های بسیار قدیم، انسان‌ها به این مسئله توجه داشته‌اند؛

ساخت دیوارهای دفاعی مانند دیوار چین و دژها نمونه‌های بارز پدافند غیرعامل در دوران باستان محسوب می‌شوند. وی ادامه داد: پدافند غیرعامل به معنای مجموعه اقداماتی است که باعث کاهش آسیب‌پذیری و افزایش مقاومت جامعه و

تأسیسات حیاتی می‌شود و در مقابل تهدیداتی که با استفاده از جنگ افزار انجام نمی‌شود، مقابله می‌کند. این مقام مسئول تصریح کرد: مقام معظم رهبری بارها تاکید کرده‌اند که اگر مدیران کشور اهمیت این موضوع را درک نکنند و

پدافند غیرعامل به طور شایسته توسعه نیابد، کشور در معرض تهدیدهای جدی و بعضاً غیرقابل جبران قرار خواهد گرفت.

تمایز پدافند غیرعامل از بحران‌ها
باقرصاد با اشاره به اشتباه رایجی در بین برخی از افراد، توضیح داد: گاهی پدافند غیرعامل با مدیریت بحران اشتباه گرفته می‌شود؛ این دو موضوع کاملاً متفاوت هستند. اگر به پدافند غیرعامل توجه نشود، در نهایت بحران‌های انسانی و مالی به وجود خواهد آمد.

وی افزود: سازمان پدافند غیرعامل کشور مسئولیت هماهنگی و اجرای اقدامات دفاع شهری و مدنی را بر عهده دارد و فعالیت‌های آن نقش مهمی در کاهش خسارات ناشی از حوادث طبیعی و غیرطبیعی دارد.

نمونه‌های موفق پدافند غیرعامل در کاهش خسارات زلزله
رئیس سابق مرکز مطالعات سازمان پدافند غیرعامل با اشاره به تجربه زلزله‌ها گفت: در زلزله‌هایی که رخ داده است، ساختمان‌های نوساز زیادی تخریب شده‌اند، اما ساختمان‌های قدیمی که نکات ساده و ابتدایی ایمنی و استحکام در آنها رعایت شده بود، پایدار باقی مانده‌اند. این موضوع نشان‌دهنده اهمیت اقدامات پدافند غیرعامل است.

وی ادامه داد: باید توجه کنیم که پدافند غیرعامل یعنی مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که باعث افزایش تاب‌آوری، کاهش آسیب‌پذیری و تسهیل مدیریت بحران می‌شود. هرچه این اقدامات قوی‌تر باشد، میزان بحران و خسارت‌ها کمتر خواهد بود.

پدافند غیرعامل و امنیت ملی
باقرصاد در ادامه سخنان خود خاطرنشان کرد: پدافند غیرعامل نقش مهمی در حفظ امنیت ملی ایفا می‌کند، چرا که علاوه بر حفظ قدرت نظامی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی، مانع نفوذ دشمنان و عملیات غیرقانونی آنان می‌شود و به حفظ حاکمیت کشور کمک می‌کند.

رئیس سابق مرکز مطالعات سازمان پدافند غیرعامل، در ادامه سخنان خود با تاکید بر گستردگی دامنه پدافند غیرعامل اظهار داشت: پدافند غیرعامل نه تنها در حوزه نظامی بلکه در تمامی ابعاد قدرت ملی از جمله مؤلفه‌های مادی و معنوی یک کشور نقش حیاتی دارد؛ این مؤلفه‌ها شامل قدرت نظامی، سیاسی، اقتصادی و حتی فرهنگی می‌شود.

وی افزود: ما در بحث‌های فرهنگی نیز به پدافند غیرعامل نیازمندیم. توجه به این موضوع در مقابل دشمنان فرهنگی می‌تواند نقش مؤثری در حفظ و تقویت هویت ملی داشته باشد.

قانون پدافند غیرعامل و چالش‌های آموزش همگانی
باقرصاد به وجود قوانین و مقررات مرتبط با پدافند غیرعامل در کشور اشاره کرد و گفت: خوشبختانه در کشور ما قانون و مقررات پدافند غیرعامل به تصویب رسیده و کمیته دائمی پدافند غیرعامل نیز تشکیل شده است. مسئولیت اجرا بر عهده مسئولان مردم، نیروهای نظامی و دیگر نهادها است.

این مقام مسئول یکی از مهم‌ترین چالش‌ها را آموزش همگانی دانست و تاکید کرد: بسیاری از مردم و حتی مسئولان مفهوم پدافند غیرعامل را به درستی درک نمی‌کنند و هنوز تصور می‌کنند این مبحث فقط نظامی است. در حالی که مبحث ۲۱ مقررات

ملی ساختمان به پدافند غیرعامل اختصاص دارد و هدف آن افزایش تاب‌آوری و رعایت اصول فنی در ساخت وساز است. وی ادامه داد: علاوه بر حوزه‌های معمول، پدافند غیرعامل حوزه‌های سایبری، شیمیایی، پرتویی، زیستی، الکترونیکی، فضایی و

حتی ذخایر ژنتیکی را نیز در بر می‌گیرد.

ضرورت شناخت و کاهش تهدیدات با آگاهی‌بخشی و آموزش
باقرصاد خاطرنشان کرد: کار پدافند غیرعامل با شناخت دقیق تهدیدات آغاز می‌شود و کاهش این تهدیدات با آموزش و آگاهی‌بخشی به مردم محقق می‌شود.

به عنوان مثال، در طراحی ساختمان‌ها باید پناهگاه‌هایی پیش‌بینی شود تا در مواقع بحران قابل استفاده باشند.

وی افزود: حفاظت از زیرساخت‌های حیاتی (CIP) و ایجاد زیست بوم‌های امن از دیگر اولویت‌های پدافند غیرعامل است، اما

متأسفانه در این زمینه ها اطلاعات کافی وجود ندارد.

مسئولیت اجرایی قانون در استان ها و نقش استانداران

رئیس سابق مرکز مطالعات سازمان پدافند غیرعامل با اشاره به ساختار اجرایی این قانون گفت: در قانون، استانداران، وزرا، فرمانداران و مسئولان در سطوح مختلف مسئول اجرای مقررات پدافند غیرعامل هستند. رئیس پدافند غیرعامل استان به پیشنهاد رئیس سازمان پدافند غیرعامل کشور به استاندار معرفی می شود و عملاً مدیریت اجرای قانون بر عهده دستگاه های دولتی است.

اهمیت گنجاندن الزامات پدافند غیرعامل در طرح های توسعه شهری

باقرباد با تاکید بر ضرورت لحاظ پدافند غیرعامل در طرح های توسعه ای گفت: یکی از چالش های اساسی، عدم توجه کافی به پدافند غیرعامل در طرح های تفصیلی و توسعه شهری است. ما باید ضوابط و قوانین مشخصی برای زیرساخت های حیاتی، شناخت ساختمان ها و اختصاص ردیف بودجه ویژه داشته باشیم.

وی تصریح کرد: در برنامه های توسعه چهارم، پنجم، ششم و هفتم، موضوع پدافند غیرعامل باید به عنوان بخشی جدایی ناپذیر

از پروژه ها دیده شود، نه به عنوان پیوست جداگانه.

ضرورت آموزش از پایه و ارتقای فرهنگ پدافند غیرعامل

باقرباد در پایان تاکید کرد: موفقیت در اجرای پدافند غیرعامل زمانی حاصل می شود که مدیران، مجریان و مردم نسبت به قانون آگاهی کامل داشته باشند و به آن عمل کنند. آموزش باید از مدرسه و حتی کودکانستان آغاز شود تا فرهنگ پدافند غیرعامل در جامعه نهادینه شود، همان طور که در کشورهای پیشرفته این روند دنبال می شود.